

آیا فارس ها بر اعراب غالب خواهد شد؟ محمد اکرام اندیشمند

حضور ژنرال قاسم سلیمانی فرمانده لشکر قدس سپاه پاسداران جمهوری اسلامی ایران در خیابانهای شهر سنی نشین تکریت (9 مارچ 2015)، زادگاه صدام حسین حکایت از غلبهٔ رو به تزاید ایران شیعه بر عرب سنی و در واقع حکایت از غلبهٔ فارس بر عرب دارد. چیرگی که حتی شاید برخی یا بسیاری از ایرانیها و فارس های ناسیونالیست آنرا گامی در انتقام از شکست و فروپاشی امپراتوری فارس بدست خلیفهٔ دوم اسلام، حضرت عمر تلقی کنند.

اختلاف و خصومت تاریخی ایران شیعه و عرب سنی به رهبری عربستان سعودی که سرزمین ظهور اسلام، نزول قرآن و مدفن پیامبر اسلام و مقر کعبه، قبلهٔ مسلمانان جهان است، صرف نظر از زاویهٔ اختلافات مذهبی، ریشه در رقابت آنها بر سر گسترش حوزهٔ نفوذ و بسط قوت و اقتدار به عنوان قدرت برتر و سلطه گر منطقه دارد؛ رقابت و خصومتی که ریشه های آن به سده های قبل از ظهور اسلام در شبه جزیرهٔ عربستان بر میگردد. با ظهور اسلام، این رقابت و خصومت هر چند که به غلبهٔ اعراب و مغلوبیتِ امپراتوری فارس انجامید، اما شعله های آتش آن هرگز و برای همیشه خاموش نشد. حملهٔ مرگبار بر جان خلیفهٔ دوم اسلام در مقر خلافت (شهر مدینه)، سر آغاز انتقام فارسیان مغلوب از اعراب غالب بود که امپراتوری مقتدر فارسیان را مسلمانان شمشیر بدست عرب با ذلت و حقارت متلاشی و مضمحل کردند. پس از آن، این رقابت و مبارزه میان آنها همچنان با خشونت و خون ادامه یافت. نکتهٔ قابل توجه در این رقابت و خصومت خونین که تا اکنون در میدان های عراق، سوریه، لبنان، یمن، بحرین و ... ادامه دارد، به استفادهٔ ابزاری از دین و مذهب بر می گردد. مذاهب، به خصوص شیعه و سنی در چنین فرایندی شکل گرفت. اکنون نیز شیعه و سنی با تعبیر و قرائتِ حاکمیت ولایت فقیه تهران و سلفی گری ریاض، ابزار دینی و مذهبی این رقابت و خصومت تاریخی است. پرسش اصلی به غلبه و پیروزی طرفین در این رقابت و خصومت تاریخی بر میگردد. کدام طرف برندهٔ این میدان خواهد بود؟ ایران شیعه یا عربستان سنی سلفی؟

پس از ایجاد دولت مذهبی شیعه در ایران (1357 خورشیدی) که آیت الله های حاکم در خصومت با آمریکا و غرب دوستان و متحدان عربستان سعودی قرار گرفتند و ایران مورد حملهٔ دولت عراق به ریاست صدام حسین قرار گرفت، ظاهراً اوضاع به نفع اعراب و زیان ایران چرخش داشت. اما 33 سال بعد، امروز این چرخش حالت معکوس دارد.

امریکا به عنوان دشمن جمهوری اسلامی ایران و متحد عربستان بگونهٔ عملی در جهت منافع تهران علیه عرب سنی منطقه قرار دارد. تمام تصمیمات و عملکرد امریکایی ها در منطقه بستر اقتدار ایران شیعه را بر عرب سنی فراهم کرده است. نفوذ و سلطهٔ جمهوری اسلامی ایران، اکنون از عراق تا یمن و از لبنان تا سوریه

گسترش یافته است. سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایران در واقع امروز شانه به شانه با امریکایی ها در برابر داعش و القاعده در سوریه و عراق می جنگند. اسلام شیعه ایران برای امریکایی ها و غربی ها و فرهنگ غربی قابل پذیرش و فاقد خطر تلقی می شود، در حالی که از دل اسلام سنی سلفی عرب ها به خصوص عربستان سعودی، داعش، القاعده، بوکو حرام، طالبان و ... تولد می شود و برای امریکایی ها و غربی ها دشمن و بسیار خطرناک است. توافق امریکا و غرب با تهران بر سر برنامه هسته ای که در حال انجام است، غلبه و سلطه ایران شیعه را بر عرب سنی مسلم و قطعی می سازد. به نظر نمی رسد که حتی توافق دولت های سنی ترکیه، عربستان و مصر که از آن به عنوان مثلث سنی یاد می شود، جلو نفوذ و غلبه رو به گسترش ایران شیعه را بگیرد. برای امریکایی ها و کشورهای سلاح فروش اروپایی و حتی برای روسیه این رقابت و خصومت خونین، جالب، تماشایی و بسیار سود آور است. وقتی به این گزارش شرکت امریکایی HIS Inc نگاه شود که عربستان سعودی را در سال 2014 بزرگترین کشور مشتری سلاح در جهان خواند، این تماشا و این سود به روشنی نمایان می شود.